V nelineárnom regulačnom obvode je zapojené **relé s hysterézou** (obmedzenie M = 1, hysteréza d = 1) do série s dynamickým **systémom 2. rádu** (časová konštanta T = 0.1s, tlmenie b = 0.707). Aké má byť zosilnenie K dynamického systému, aby v obvode vznikli oscilácie o amplitúde A = d? Aká bude frekvencia ω oscilácií?

Lineárna prenosová funkcia:

$$G(s) = \frac{K}{T^2 s^2 + 2bTs + 1}$$

Relé s hysterézou:
$$(M = 1, d = 1)$$

$$a_1 = \frac{4M}{\pi} \frac{\sqrt{A^2 - d^2}}{A}$$
$$b_1 = -\frac{4M}{\pi} \frac{d}{A}$$

$$G_N(A) = \frac{a_1 + jb_1}{A}$$

Špeciálny prípad relé s hysterézou: (pre A = d)

$$a_1 = 0$$

$$b_1 = -\frac{4M}{\pi}$$

$$G_N(A) = -j\frac{4M}{\pi A}$$

Analytické riešenie metódou harmonickej rovnováhy: (na tabuli)

$$K = ?$$
; $\omega = ?$

$$T = 0.1s$$

$$M = 1$$
; $A = d = 1$; $b = 0.707$

$$\omega = \frac{1}{T} = 10 \text{ rads}^{-1}$$

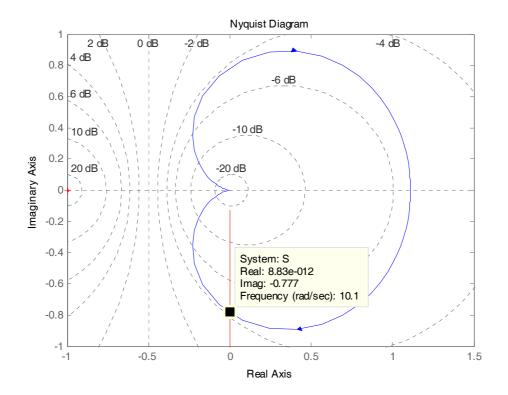
$$K = \frac{\pi d}{2M}b = 1,1106$$

Graficko-analytické overenie: (Matlab)

```
% Rele s hysterezou + sustava 2. radu.
% Poziadavka: A=d, vtedy ma G<sub>N</sub>(A) nulovu realnu zlozku a imaginarna zlozka
% je -4*M/pi/A

clear;
M = 1; d = 1;
T = 0.1; b = .707;

% Analyticke riesenie
w = 1/T;
K = pi*d*b/2/M;
% Graficko-analyticke overenie
s = tf('s');
S = K/(T*T*s*s+2*b*T*s+1);
nyquist(S); grid on; hold on;
plot([0 0],[-1 0],'r');
```


$$\operatorname{Im}\left\{-\frac{1}{G_N(A)}\right\} = -\frac{\pi A}{4M}$$

$$A = -\frac{4M \text{ Im}}{\pi}$$

Z grafu:

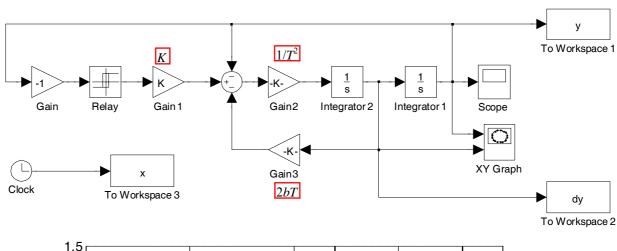
 $\omega = 10,1 \text{ rads}^{-1}$

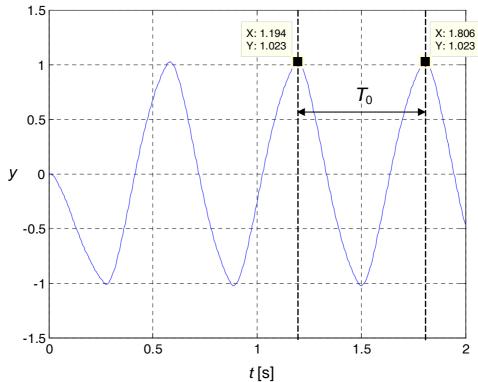
$$Im = -0.777$$

$$A = -\frac{4M \text{ Im}}{\pi} = 0,9893$$

Simulácie v Matlabe (overenie)

$$G(s) = \frac{K}{T^2 s^2 + 2bT s + 1} = \frac{Y}{U} \qquad T^2 \ddot{y} + 2bT \dot{y} + y = Ku \qquad \ddot{y} = \frac{1}{T^2} (Ku - 2bT \dot{y} - y)$$

Vypočítané hodnoty:

A = 1 $\omega = 10$

Modelované hodnoty:

A = 1.02 $\omega = 10.267 \text{ rads}^{-1}$ $T_0 = 0.612 \text{ s}$

Fázový portrét:

